

A külföldiek tartják életben a magyar kortárspiacot

Szinte tetszhalott állapotba került a magyar kortárspiac – állítják a galériák –, a hazai gyűjtők eltűntek, csak a külföldiek vásárolnak még úgyszólván. Már a nemzetközi vásárokat se mindenki tartja a túlélés zálogának.

Az alapproblémával küzdenek a magyar kortárs galériák: nincs elég pénz, illetve gyűjtő. Faur Zsófi, a névvel viselő galéria vezetője egyenesen úgy fogalmazott lapunknak, hogy már nem beszélhetünk hazai kortárspiacról, teljesen megszűnt a forgalom. Valkó Margit, a nagy külföldi vásárokra is bejutó Kisterem Galéria vezetője szerint is hiányzik a tőke, a nagy gyűjtők leálltak vagy külföldön vásárolnak, új vevő csak néha bukkan fel. A magyar galériák zöme a nemzetközi művészeti vásároktól reméli fennmaradását: tavaly összesen 30 vásáron vettek részt és az idei első félévben is utazott a többség. A Kisterem februárban az Art Rotterdamon járt, a Viltin pedig részt vett az India Art Fairén, a Boesos Lőrinc néven alkotó művészpáros Babel projektjével. Márciusban négy magyar galéria került be az új londoni vásár, az ART13 kiállítói közé: a Maklary Fine Arts, a Viltin, a Faur Zsófi Galéria és a Molnár Ani Galéria. A vásárt nagy várakozás előzte meg az igazgató, Stephanie Dieckvoss személye miatt: ő futtatta fel a londoni Friezt és a hongkongi vásárt is, ennek köszönhetően sok galéria és gyűjtő érkezett Ázsiából. Az ART13 beváltotta a reményeket, a magyarok is eladásokkal zárták, részben annak köszönhetően, hogy a szervezők pont az ő közönségüket célozták meg: a kezdőket és az alkalmi vásárlókat.

Fotós siker New Yorkban

Faur Zsófi New Yorkban is kiállított a Scope Art Show-n; kereskedelmileg kevésbé volt elégedett, bár Fabricius Anna munkáját a vásár igazgatója vette meg, de az utóeladások végül szépítettek a mérlegen. Májusban másodszor szerepeltek a milánói fotóvásáron, Szatmári Gergő vívásról szóló anyagával – ebből a JP Morgan Art Collectionbe vásárolták, ahol ez az első magyar darab.

Az Inda Galéria a Volta New Yorkra Kicsiny



Balázs "késdobalós" installációjával ment (képünkön), amelynek jó visszhangja volt, de nem kelt el. A vásár hozadékaként viszont Finnországban retrospektív Kicsiny-kiállítás lesz, az összes eddigi installációjából. Nem sikerült eladniuk tavasszal az Art Paris-n sem, pedig sokan megfordultak a standon – mondta Muladi Brigitta, a galéria munkatársa. Az utóbbi egy évben náluk is több a kül-

földi vásárló – ezt a vásári jelenléteknél tudják be, lakásgalériáról lévén szó nem esnek be hozzájuk az utcáról. Kim Corbusier hagyatékából és Czene Márta munkáiból adták el a legtöbbet.

Esély az alsó szegmensben

Csalódott volt az Art Paris-t illetően Szalóky Károly, a Várkok tulajdonosa is. Hosszú idő után először

ment vásárra – az igazgató hívta meg –, kvalitások darabokat vitt, mint Rozsda Endre korai munkája, remélve, hogy felkelti egy francia múzeum érdeklődését. Végül csak apróságokat adtak el így lehet, hogy legközelebb inkább a Fiackal próbálkoznak Párizsban. A Várkok vevői is jórészt külföldiek, legutóbb a Sotheby's májusi aukcióján 500 ezer euróért elkelt Francois Gilot generált nála értékesítést.

Júniusban a Kisterem járt ismét a baseli Listén – itt eddig csak fiatal, alternatív galériákat fogadtak, de ezt már elhőrhették, mint ahogy azt is, hogy maximum háromszor lehet visszatérni, mert sok olyan művész szerepel a Listén, aki elismert ugyan, de az árszintje még nem tudott felnőni mondjuk az Art Baselhez. (Utóbbin 40 ezer euró egy stand, a Listén 10-13 ezer, első évben 8 ezer euró.) A Kisterem Kaszás Tamás installációját állította ki, eladásáról még tárgyalnak, Valkó Margit szerint a magyarok a pár ezertől 20 ezer euróig terjedő szegmensbe törhetnek be külföldön. Akik itt vásárolnak, azoknak ennyi pénzre mindig lesz műtárgya és ennyit kiadnak az alkalmi vásárlók is a nyugati polgárság szintjén. A százezer eurós kategóriába betörni Budapestről szinte lehetetlen – a kivételt a Maklary-galéria jelenti.

Megéri itthon maradni?

Az első félévben nem vásároló acb galériához hasonlóan itthon maradt Deák Erika is, mondván, jelenleg biztonságra és túlélésre törekszik. A drága nemzetközi vásárokon se garantált az eladás, emellett már megengedheti magának, hogy közvetlen kapcsolatot tartson külföldi vevőivel. Jól ismeri sokuk ízlését, gyűjteményét, tudja, mit keresnek, elküldi nekik e-mailben a képet, aminek megvásárlására így ugyanakkora az esély, mintha elvinné egy art fairre. Művészei közül Magyarósi Évának, Szűcs Attilának Bazelben volt sikeres kiállítása, Alexander Tineit az Eigen+ Art Galeria mutatta be Lipcseben és Berlinben, ezekhez értékesítések is köthetők. Az internetes eladás is jól megy Deák Erikának, de egyébként nem érezkel javulást: a magyar gyűjtők szerinte is szinte teljesen leálltak.

MAKLÁRY KÁLMÁN FELSŐBB OSZTÁLYBA LÉPETT

► A Maklary Fine Art külön kategória a hazai mezőnyben, tudatos építkezésének, jól kiválasztott művészkörének köszönhetően már szintet ugrott. Januárban Európa egyik legrangosabb régiségvásárára, a brüsszeli BRAFA-n állított ki, már ötödször, februárban Londonban az ART13-on benne volt a top három eladásban: Reigl Judit ötvenes évekbeli vásznát 200 ezer fontért vásárolta meg egy angol magángyűjtő. Jó szemmel választotta ki Maklary a Párizsban élő koreai Hur Kyung Ae-t is: mindent eladott tőle Brüsszelben, Londonban és az Art Paris-n, és ennek köszönhetően meghívottként vett részt a koreai Busan művészeti vásáron júniusban.